

STALIŠČE AGENCIJE GLEDE SISTEMOV INKLUZIVNEGA IZOBRAŽEVANJA

Ta dokument predstavlja stališče Evropske agencije za izobraževanje oseb s posebnimi potrebami in inkluzivno izobraževanje o težnjah vseh držav članic Agencije po razvoju bolj inkluzivnih sistemov izobraževanja. Natančneje dokument predstavlja bistvene značilnosti sistemov inkluzivnega izobraževanja, ki bodo uporabljene kot vodilo razvoja in usmeritve dejavnosti Agencije v srednjeročnem do dolgoročnem obdobju.

Namen tega dokumenta je usmerjanje trenutnega in prihodnjega razmišljanja ter razprav v zvezi z delom Agencije in načinom, kako lahko Agencija podpre države v njihovih prizadevanjih za razvoj bolj inkluzivnih sistemov izobraževanja. Kot tak predstavlja obzorje in osrednjo točko, s katero bodo usklajene dejavnosti Agencije.

Stališče, predstavljeno v dokumentu, je v celoti skladno s prioriteta Evropske unije in mednarodno navedenimi prioriteta glede izobraževanja.

Osnovne informacije, ki umeščajo bistvene značilnosti sistemov inkluzivnega izobraževanja, obravnavane v dokumentu, v širši kontekst evropske in mednarodne politike ter prakse, so na voljo na spletni strani Agencije:

[www.european-agency.org/about-us/who-we-are/
position-on-inclusive-education-systems](http://www.european-agency.org/about-us/who-we-are/position-on-inclusive-education-systems)

Sistemi inkluzivnega izobraževanja

Vse evropske države so zavezane k sodelovanju za zagotavljanje bolj inkluzivnih sistemov izobraževanja. To dosegajo na različne načine, odvisno od njihovih preteklih in sedanjih kontekstov zgodovinskih ozadij. Sistemi inkluzivnega izobraževanja so upoštevanji kot ključna komponenta v širši težnji po bolj socialno inkluzivnih družbah, s katerimi se usklajujejo vse države, tako v etičnem kot v političnem smislu.

Končna vizija sistemov inkluzivnega izobraževanja je zagotavljanje, da so vsi učenci vseh starosti deležni priložnosti za smiselno, visokokakovostno izobraževanje v svoji lokalni skupnosti, skupaj s svojimi prijatelji in vrstniki.

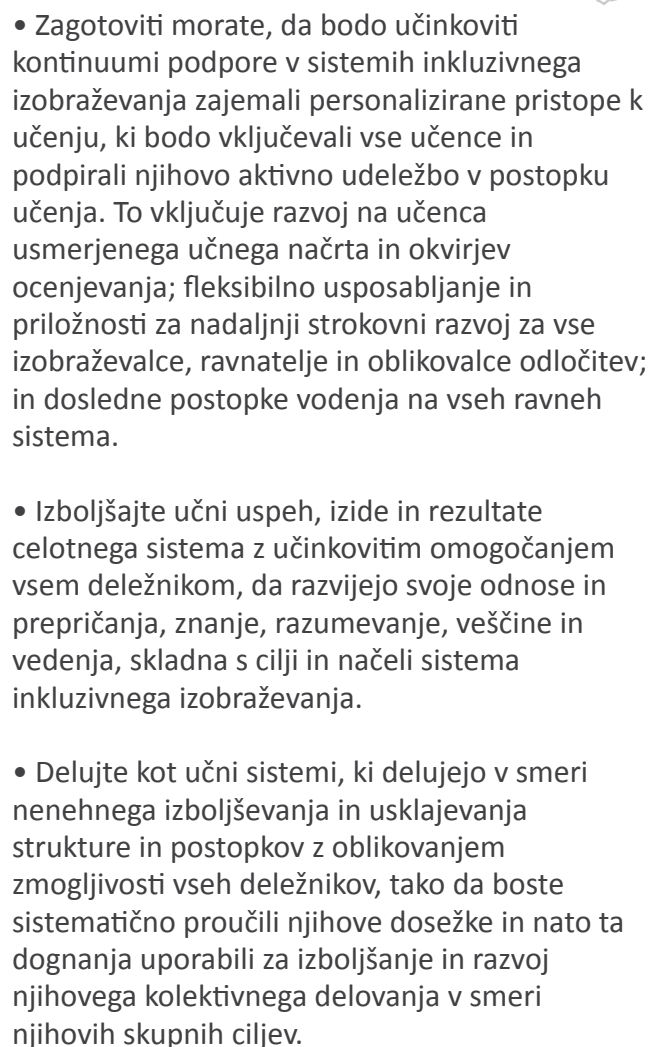
Za uresničitev te vizije pa mora biti *zakonodaja*, ki usmerja sisteme inkluzivnega izobraževanja, podprta s temeljno obvezo po zagotavljanju pravice vsakega učenca do priložnosti za inkluzivno in pravično izobraževanje.

Politika, ki ureja sisteme inkluzivnega izobraževanja mora zagotoviti jasno vizijo in konceptualizacijo inkluzivnega izobraževanja kot pristopa za izboljšanje priložnosti za izobraževanje za vse učence. Politika mora tudi jasno poudarjati, da je učinkovita uvedba sistemov inkluzivnega izobraževanja deljena odgovornost vseh izobraževalcev, vodij in oblikovalcev odločitev.

Operativna načela, ki vodijo uvedbo struktur in postopkov v okviru sistemov inkluzivnega izobraževanja, morajo biti načela enakosti, učinkovitosti, storilnosti in izboljšanja uspeha za vse deležnike – učence, njihove starše in družine, strokovnjake s področja izobraževanja, predstavnike skupnosti in oblikovalce odločitev – prek priložnosti za visokokakovostno in dostopno izobraževanje.

S to vizijo v mislih si bo Agencija v sodelovanju z državami članicami prizadevala zagotoviti smernice za razvoj sistemov inkluzivnega izobraževanja, ki bodo:

- Izboljšale učni uspeh učencev s priznavanjem njihovih nadarjenosti in z njihovim nadgrajevanjem ter z učinkovitim izpolnjevanjem njihovih posamičnih učnih potreb in interesov. Razumevanje Agencije, kaj je izboljšanje učnega uspeha učencev, zajema vse oblike osebnih, socialnih in akademskih dosežkov, ki bodo kratkoročno pomembni za posameznega učenca in obenem spodbujali njegove življenjske priložnosti dolgoročno.
- Zagotoviti morate, da vsi deležniki cenijo raznolikost. To načelo je treba izvajati prek aktivnega vključevanja deležnikov v dialog in zagotavljanja podpore, ki jim omogoča posamične in kolektivne prispevke k širjenju dostopa do izobraževanja in izboljševanja enakosti, s čimer bodo vsem učencem omogočili razvijanje njihovega polnega potenciala.
- Zagotoviti morate razpoložljivost fleksibilnih kontinuumov ukrepov in virov, ki bodo podpirali učenje vseh deležnikov tako na ravni posameznikov kot na ravni organizacij.

-
- Zagotoviti morate, da bodo učinkoviti kontinuumi podpore v sistemih inkluzivnega izobraževanja zajemali personalizirane pristope k učenju, ki bodo vključevali vse učence in podpirali njihovo aktivno udeležbo v postopku učenja. To vključuje razvoj na učenca usmerjenega učnega načrta in okvirjev ocenjevanja; fleksibilno usposabljanje in priložnosti za nadaljnji strokovni razvoj za vse izobraževalce, ravnatelje in oblikovalce odločitev; in dosledne postopke vodenja na vseh ravneh sistema.
  - Izboljšajte učni uspeh, izide in rezultate celotnega sistema z učinkovitim omogočanjem vsem deležnikom, da razvijejo svoje odnose in prepričanja, znanje, razumevanje, veščine in vedenja, skladna s cilji in načeli sistema inkluzivnega izobraževanja.
  - Delujte kot učni sistemi, ki delujejo v smeri nenehnega izboljševanja in usklajevanja strukture in postopkov z oblikovanjem zmogljivosti vseh deležnikov, tako da boste sistematično proučili njihove dosežke in nato ta dognanja uporabili za izboljšanje in razvoj njihovega kolektivnega delovanja v smeri njihovih skupnih ciljev.